

السلامة للجميع

مکانیزم های حاکمیت شرکتی

مولفان:

دکتر منوچهر خرمین

ندا صدوری

دکتر محمد حسن نسیمی

عباس اسفندیاری زاهدانی

ابراهیم نوروزی

شرکت سنجش و دانش

عنوان و نام پدیدآور	مکانیزم‌های حاکمیت شرکتی / مولفان منوچهر خرمین... [و دیگران].
مشخصات نشر	تهران: انتشارات سنجش و دانش
مشخصات ظاهری	۲۴۸ ص.
شابک	978-622-0509-23-3
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	مولفان منوچهر خرمین، ندا صدری، محمدحسن نسیمی، عباس اسفندیاری زاهدانی، ابراهیم ن...
موضوع	حاکمیت شرکتی
موضوع	Corporate governance
موضوع	شرکت‌ها -- حسابرسی
موضوع	Corporations -- Auditing
شناسه افزوده	خرمین، منوچهر، ۱۳۵۵-
رده بند کنگره	HD۲۷۴۱
رده ک دی سی	۶۵۷/۴۲۲
سازمانده‌کننده	۶۰۹۸۷۱۷

عنوان: مکانیزم های حاکمیت شرکتی

مولفان: منوچهر خرمین - ندا صدری - محمد حسن نسیمی - عباس اسفندیاری زاهدانی -

ابراهیم ن...

نام: سنجش و دانش

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۸

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۳-۹۲۳-۰۵-۶۲۲-۱۷۸

نشانی: میدان انقلاب. خیابان انقلاب. خیابان دانشگاه. ۱۲۶.

تلفن: ۰۲۱۶۱۲۶

«کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ می باشد»

www.sanjesh.ir

sanjeshodanesh@iran.ir

قیمت: ۳۵۰۰۰۰ ریال

ISBN 978-622-05-0923-3

9

786220

509233

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه	۱
فصل اول: هزینه نمایندگی	۳
نظریه نمایندگی	۴
مشکلات نمایندگی	۷
فصل دوم: حاکمیت شرکتی	۱۰
مفهوم حاکمیت شرکتی	۱۱
بازنگران عرصه حاکمیت شرکتی	۲۰
سازوکارهای داخلی حاکمیت شرکتی	۲۲
روابط سیاسی و حاکمیت شرکتی	۲۶
فصل سوم: ساختار مالکیت	۲۹
مفهوم ساختار مالکیت	۳۰
مالکیت مدیریتی	۳۳
مالکیت دولتی	۳۷
مالکیت خانوادگی	۴۰
تمرکز مالکیت	۴۸
فصل چهارم: مدیرعامل	۵۵
مدیریت	۵۶
ویژگی‌های مدیرعامل	۶۱
دانش مالی مدیرعامل	۶۳
دوگانگی مدیرعامل	۶۴
دوره تصدی مدیرعامل	۶۷
مفهوم توانایی مدیریتی	۷۱
ادبیات مربوط به توانایی مدیریتی	۷۴
قدرت مدیرعامل	۷۸
فصل پنجم: هیأت مدیره	۸۳
هیأت مدیره	۸۴
ویژگی‌های هیأت مدیره	۸۵
اهمیت مدیران بیرونی (غیرموظف) برای شرکت	۸۸

۹۱	مدیران بیرونی (اعضای غیرموظف) به عنوان بازیگر حاکمیت شرکتی
۹۳	فصل ششم: افشای اطلاعات
۹۴	عدم تقارن اطلاعات
۹۹	گزارشگری مالی
۱۰۲	مفهوم افشاء
۱۰۳	مخاطبین افشاء
۱۰۴	سطوح افشاء
۱۰۵	مزایای افشاء اطلاعات
۱۱۱	هزینههای مربوط به ارائه اطلاعات
۱۱۴	کیفیت و شفافیت اطلاعات مالی
۱۱۶	شفافیت افشاء
۱۱۸	رتبه‌بندی شفافیت افشاء
۱۱۹	مفهوم افشای داوطلبانه
۱۲۰	افشای داوطلبانه به عنوان مزیت اطلاعاتی یا عیب اطلاعاتی
۱۲۳	گزارشگری به موقع
۱۳۰	عوامل مؤثر بر زمان گزارشگری مالی
۱۳۱	نقش اطلاعات غیرمالی
۱۳۳	فصل هفتم: کنترل داخلی
۱۳۴	مفهوم کنترل داخلی
۱۳۶	اهداف کنترل داخلی
۱۳۶	اهمیت کنترل داخلی برای شرکت
۱۴۰	گزارش ضعف کنترل داخلی
۱۴۲	کنترل داخلی و هزینه بدهی
۱۴۶	فصل هشتم: کمیته حسابرسی
۱۴۷	کمیته حسابرسی و اثربخشی آن
۱۵۴	اندازه کمیته حسابرسی
۱۵۵	استقلال کمیته حسابرسی
۱۶۰	تخصص کمیته حسابرسی
۱۶۵	فصل نهم: اخلاق سازمانی
۱۶۶	اخلاق و اخلاق سازمانی
۱۷۱	اخلاق مالیاتی
۱۷۳	وظیفه‌گرایی
۱۸۳	پیامدگرایی

۱۸۹	عدالت اخلاقی
۱۹۲	نسبیت‌گرایی
۱۹۷	قراردادگرایی
۲۰۲	نقش اخلاق در تصمیم‌های پذیرش مالیاتی
۲۰۳	نقش وظیفه‌گرایی در تصمیم‌های پذیرش مالیاتی
۲۰۳	نقش پیامدگرایی در تصمیم‌های پذیرش مالیاتی
۲۰۴	فصل دهم: حساب‌رسان
۲۰۵	مفاهیم اساسی حساب‌رسانی
۲۰۵	وظیفه اصلی حساب‌رسان
۲۰۹	ماهیت و عملکرد حساب‌رسانی
۲۱۴	منابع

در فضای کسب و کار امروز توجه رو به رشدی بر راهبری، مدیریت ریسک، و کنترل وجود دارد. برای حصول اطمینان بیشتر از اینکه سازمان به اهداف خود خواهد رسید و انتظارات ذینفعان را برآورده می‌کند، سیستم‌های راهبری قوی مورد نیاز است. از همین رو، سهامداران از هیأت مدیره و مدیریت ارشد انتظار پیاده‌سازی شیوه‌های راهبری مناسب را دارند. هیأت مدیره نقطه کانونی شیوه‌های راهبری است. هیأت مدیره پل ارتباطی بین سهامداران و مدیریت اجرایی سازمان است و خود مسئولیت اصلی راهبری سازمان را بر عهده دارد. هیأت مدیره استانداردها و سیاست‌های اخلاقی، شیوه‌های کسب و کار و قوانین و مقررات سازمان را تدوین، ایجاد، حفظ و بر آنها نظارت می‌کند. هیأت مدیره، مدیر اجرایی و دیگر مدیران ارشد را در تعیین اهداف استراتژیک، ایجاد سطوح ریسک مناسب، سازماندهی سیستم‌های کنترل مؤثر، ردیابی عملکرد و ایستادگی ارتباطات شفاف، کامل، روشن و به‌موقع به ذینفعان، هدایت و بر کار آنها نظارت می‌کند.

راهبری مؤثر باید به عنوان یک فرآیند منسجم و یکپارچه، مدل کسب و کار سازمان، محیط سازمان و چگونگی ایجاد ارزش پایدار و بهینه برای ذینفعان را درک کند و از پیشرفت مناسب اهداف و ارزش‌های اساسی سازمان، اطمینان حاصل نماید. در این راستا، حساسیتی داخلی یکی از حلقه‌های زنجیره ارزش‌آفرینی در سازمان‌های نوین است که در چارچوب نظام راهبری حساسیتی، نقش مهمی در توسعه پایدار شرکت ایفا می‌کند. یکی از مسئولیت‌های حسابرسان داخلی، تحت‌درست و ارزیابی فرآیند نظام راهبری و ارائه خدمات اطمینان‌بخشی و مشاوره در این حوزه است.